

Med henblik på at skabe en så ensartet praksis som muligt i kontorernes virksomhed på dette område, har man fundet det hensigtsmæssigt i lovforslaget at fastslå, at kontorerne også i denne henseende henhører under *arbejdsdirektørens* forretningsområde. I forbindelse hermed er — ud fra ønsket om en forenkling af lovens administration — afgørelsen af forskellige spørgsmål, der hidtil har henhørt under arbejdsministeren, foreslået henlagt til arbejdsdirektøren.

Ved lovforslaget har man tilstræbt i videst muligt omfang at henlægge fagligt betonedede spørgsmål til afgørelse hos *de faglige organer* (de faglige fællesudvalg og lærlingerådet).

Også *voldgiftsretternes* virksomhedsområde er foreslået udvidet ved lovforslaget. Samtidig foreslås det i konsekvens af, at lærekontrakter ikke mere godkendes af politiet, at politimesteren fritages for hvervet som formand for voldgiftsretten, idet det foreslås, at retskredsens civildommer bliver formand for voldgiftsretten. I København foreslås dog bevaret den hidtil gældende ordning, hvorefter formanden vælges af Københavns magistrat.

Med hensyn til *de udgifter*, som gennemførelsen af nærværende lovforslag vil medføre, bemærkes, at forslaget indfører skolepligt for alle lærlinge, og efterhånden indførelse af dagundervisning som hovedregel. Specielt for de tekniske skolars vedkommende foreslås gennemført fagklasseundervisning, der i et vist omfang må medføre indførelse af centralskoler; hertil kommer, at undervisningen vil kunne omfatte uddannelse og anden supplerende af den praktiske uddannelse; endelig er det foreslået, at staten udreder lærlingenes befodringsudgifter i anledning af undervisningen.

Udgifterne ved lærlingenes *befordring* i anledning af deltagelse i undervisningen på de faglige skoler er ifølge kommissionen anslået til 1,8 mill. kr. årlig, idet beløbet er udregnet under forudsætning af, at undervisningen for lærlinge inden for håndværk og industri er omlagt til centralskoler, og at undervisningen såvel på de tekniske skoler som på handelsskolerne er omlagt til dagundervisning, hvilket først vil kunne ske i løbet af en årrække. Staten yder allerede efter den gældende ordning et vist tilskud til sådanne befodringsudgifter. Disse tilskud udgør for tiden ca. 150 000 kr. årlig.

Med hensyn til spørgsmålet om udgifterne ved indførelse af fagklasser og dagskole, eventuelt centralskoler, bemærkes indledningsvis, at der for tiden ydes *statsstøtte* til undervisningen på *de tek-*

niske skoler og *handelsskolerne* på henholdsvis 50 pct. og 40 pct. af skolernes tilskudsberettigede *udgifter* tilligemed en særlig rådighedssum på henholdsvis 3 pct. og 6 pct. af de samme udgifter. Disse tilskud, der omfatter såvel lærlingeundervisningen som den videregående undervisning, er på forslag til finanslov for finansåret 1956—57 optaget med henholdsvis ca. 9,8 og ca. 2,7 mill. kr. eller ialt ca. 12,5 mill. kr. Med hensyn til *etableringsudgifter* ved de tekniske skoler og handelsskolerne bemærkes, at staten yder 4 pct. afdragsfri *lån* til opførelse, ombygning og større udvidelser af skolerne, svarende til $\frac{1}{3}$ af opførelsesudgifterne. Specielt til de tekniske skoler og fagskoler yder staten *tilskud* til nyan-skaffelse af inventar og materiel m. m. Disse tilskud ydes som regel med halvdelen af udgifterne.

Allerede under hensyn til, at den foran omhandlede overgang til fagklasseundervisning må antages at ske gradvis, og at det samme må gælde med hensyn til overgangen til dagskoleundervisning, der først foreslås gjort obligatorisk 8 år efter lovens ikrafttræden, er det på indeværende tidspunkt ikke muligt at fremsætte et skøn over, hvilken forøgelse af udgifterne til etablering og drift den omhandlede omlægning af undervisningsformen vil medføre, herunder i hvilket omfang den nævnte omlægning vil medføre merudgifter for staten.

Det skal imidlertid anføres, at direktøren for statens tilsyn med håndværkerundervisningen over for kommissionen har givet udtryk for, at en omlægning af undervisningen til centralskoler og dagskoler ikke i sig selv medfører væsentlige fordyrelser ved skolernes drift, idet de tre hovedudgiftsposter til lærerlønninger, lokaler og undervisningsmidler ikke forventes at blive påvirket i større målestok; navnlig for så vidt angår lokaleudgifterne skulle besparelserne ved at nedlægge en række mindre skoler kunne modsvare merudgifterne. For handelsskolernes vedkommende regner kommissionen heller ikke med væsentlige forøgelser af driftsudgifterne i anledning af overgang til dagskoleundervisning.

Direktøren for tilsynet med håndværkerundervisningen har over for kommissionen udtalt, at en overgang til dagskole i de fleste byer, hvor de tekniske skoler har egne bygninger, ikke vil volde lokalemæssige vanskeligheder. I København, Århus, Odense, Aalborg og Horsens, hvor skolernes bygning om dagen udnyttes til videregående undervisning, vil en overgang til dagskole derimod nødvendiggøre tilvejebringelse af nye lokaler. Udgifterne ved lokaleudvidelserne i de 5 byer er løseligt anslået til 6 $\frac{1}{2}$ mill. kr. Handelsskolernes behov for lokale-